

Mezi návrhy ze čtyř zemí vyhrál slovenský ateliér

20.8.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

V architektonické soutěži na rozšíření Gočárový galerie v areálu Automatických mlýnů zvítězil návrh slovenského ateliéru DOXA, který tvoří kolektiv architektů Tomáše Boroše, Ondreje Jurča, Maroše Mitra, Pavla Bakajsy a Kataríny Vysoké.

Gočárova galerie je sbírkotvornou institucí pro výtvarné umění, zřizovanou Pardubickým krajem. Od roku 2023 sídlí v hlavní budově bývalých Automatických mlýnů bratří Winternitzů v Pardubicích postavené podle projektu Josefa Gočára.

Cílem soutěže bylo získat nejlepší architektonický návrh pro rozšíření galerie, které umožní nejen realizaci významných mezinárodních projektů, ale také prezentaci vlastních sbírek ve větším rozsahu. Nově získané prostory budou kromě výstavních prostor zahrnovat edukativní zázemí pro nejmenší návštěvníky a s ohledem na dlouhodobou akviziční činnost dojde rovněž k navýšení plochy depozitářů. Pro tyto účely byl určen objekt bývalého moučného síla, tj. severní přístavby Gočárový historické budovy, postavený v letech 1959-1961, který nebyl předmětem obnovy hlavní budovy.

V soutěžní porotě zasedl náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek, ředitelka Gočárový galerie Klára Zárecká, architekt Petr Všetečka, autor první etapy obnovy hlavní budovy Automatických mlýnů a řada respektovaných nezávislých odborníků. Předsedou poroty byl architekt Josef Pleskot, k dalším nezávislým členům patřili profesor Ladislav Lábus, emeritní děkan Fakulty architektury ČVUT v Praze, architektka Janica Šipulová, partnerka kanceláře Consequence forma, a architekt Antonín Novák, partner kanceláře DRNH. Odborný pohled přinesl také ředitel městské galerie PLATO v Ostravě, Marek Pokorný. Do celého průběhu soutěže byl rovněž zapojen zástupce Národního památkového ústavu.

Na hodnotícím zasedání, které proběhlo 12. srpna, se porota jednomyslně shodla, že vítězný návrh představuje nejlepší odpověď na zadání soutěže a přináší řadu podnětů pro budoucí rozvoj Gočárový galerie. Návrh se na první pohled může jevit jako výrazné autonomní gesto, ale ve skutečnosti představuje mimořádně citlivou reakci na daný kontext. Klíčovým momentem je odkrytí severní fasády Gočárový budovy a její opětovné vystavení pohledu zvenčí. Nová přístavba ustupuje za hranici původního objektu, čímž akcentuje hodnotu původní Gočárový architektury, kterou lze nyní vnímat v její původní celistvosti. Autoři vítězného návrhu rovněž správně pochopili historickou hodnotu přístavby z 50. let 20. století, za kterou považují betonová síla na mouku. Ta odhalili odstraněním původní fasády a vložili do nich nové výstavní prostory. Porota ocenila i způsob, jakým návrh propojuje veřejný prostor a nábreží s interiérem budovy, kde se v přízemí budou nacházet edukační prostory. Pro provoz krajské galerie jde o důležité rozhodnutí a jeho přínos je nezpochybnitelný.

Soutěž probíhala jako jednofázová, otevřená libovolnému počtu účastníků. Porota vybírala z 13 návrhů, aniž by znala jména jejich autorů. Kromě českých a slovenských ateliérů se soutěže zúčastnily i kanceláře z Maďarska a Velké Británie. Na druhém místě se umístil návrh architektů Martina Prokše a Marka Přikryla, kteří jsou autory adaptace síla pro Nadaci AM. Třetí místo obsadilo studio Perspektiv.

Pardubický kraj na přípravě soutěže spolupracoval s Českou komorou architektů a společností CBArchitektura. Soutěž o návrh je odbornou veřejností vnímána jako nejlepší a nejtransparentnější způsob zadání projektu veřejné stavby, což je podpořeno i vládním dokumentem Politika architektury

a stavební kultury ČR.

„Průběh soutěže i hodnocení poroty jsem představil radním Pardubického kraje, kteří výsledky schválili. Nyní běží zákonem stanovená patnáctidenní lhůta, během které mohou účastníci podávat námitky proti výsledkům soutěže. Po jejím uplynutí bude soutěž formálně ukončena a bude možné zahájit jednací řízení bez uveřejnění. K realizaci stavby ale ještě povede dlouhá cesta, jejíž součástí bude jak projekční rozpracování vítězného návrhu, tak i hledání zdrojů, které umožní jeho financování. Vědomě jsme ale chtěli využít zájmu, který je nyní o celý areál Automatických mlýnů, a zjistit, s jakými variantami významná architektonická studia přijdou, a jak budou zapadat do potřeb naší Gočárovvy galerie,“ uvedl náměstek hejtmána Pardubického kraje Roman Línek a pokračoval: „Pokud vše dobře půjde, tak po dokončení projekčních prací a zajištění všech povolovacích řízení by stavba mohla začít nejdříve v období 2026 +.“

Všech 13 architektonických návrhů představí Pardubický kraj veřejnosti na přelomu srpna a září ve vstupních prostorách recepce Gočárovvy galerie v Automatických mlýnech.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/126024/mezi-navrhy-ze-ctyr-zemi-vyhraslovensky-atelier>